

Forslag

til

Lov om ændring af merværdiafgiftsloven.

(Forhøjelse af afgiften).

Fremsat den 22. august 1977 af *ministeren for skatter og afgifter*.

§ 1.

I lov om almindelig omsætningsafgift (merværdiafgift), jfr. lovbekendtgørelse nr. 354 af 1. juli 1975, som ændret ved lov nr. 213 af 18. maj 1977, foretages følgende ændringer:

1. I § 10, stk. 1, ændres „20/23“ til: „84,75 pct.“.

2. I § 13, stk. 3, stk. 5 og stk. 6, 1. og 2. punktum, ændres „20/23“ til: „84,75 pct.“.

3. I § 14 ændres „15 pct.“ til: „18 pct.“.

4. I § 17, stk. 1, 4. punktum, ændres „3/23“ til: „15,25 pct.“.

5. I § 29, stk. 2 og stk. 8, ændres „15 pct.“ til: „18 pct.“.

6. I § 29 a ændres „15 pct.“ til: „18 pct.“.

7. *Afsnit XII A.* affattes således:

„XII A. Prisnedsættelse for mejeriprodukter m. v.

§ 30 a. Ministeren for skatter og afgifter bemyndiges til efter forhandling med landbrugsministeren at fastsætte regler om nedsættelse af forbrugerpriserne på mælk og mejeriprodukter, margarine, æg og fabriksfremstillet rugbrød, der sælges på hjemmemarkedet, således at disse varer helt eller delvis kan friholdes for afgiften efter denne lov.

Stk. 2. Statskontrollen med mejeriprodukter og æg m. m. er berettiget til at foretage eftersyn i lokaler, der benyttes af virksomheder, der bliver omfattet af reglerne i stk. 1, samt til at efterse disse virksomheders varebeholdninger, forretningsbøger og øvrige regnskabsmateriale.“

§ 2.

Stk. 1. Loven træder i kraft den 3. oktober 1977, jfr. dog stk. 2.

Stk. 2. § 7, stk. 1, træder i kraft den 1. september 1977.

§ 3.

Stk. 1. Loven finder anvendelse på leverancer af varer og ydelser, der sker fra og med den 3. oktober 1977. Dette gælder, uanset tidspunktet for bestilling og eventuel betaling af leverancerne og uanset tidspunktet for fakturaens udstedelse. For igangværende arbejder på bygninger og anden fast ejendom beregnes den forhøjede afgift af værdien af det arbejde, indbefattet de medgåede materialer, der udføres fra og med den 3. oktober 1977.

Stk. 2. For løbende leverancer af gas, vand, elektricitet, varme, telefon o. lign., for hvilke en del af afregningsperioden falder efter den 3. oktober 1977, beregnes den forhøjede afgift alene af så stor en andel af leverancerne, som vedrører dette tidsrum. Med toldvæsenets tilladelse kan der foretages afrunding af den andel af vederlaget, hvoraf den forhøjede afgift skal beregnes. Disse bestemmelser finder tilsvarende anvendelse for løbende lejemål.

Stk. 3. Ved indførsel af varer sker afgiftsberigtigelsen med den forhøjede afgiftssats, når varerne angives til fortoldning fra og med den 3. oktober 1977.

§ 4.

Modtages varer retur, foretages ændring af den afgiftspligtige omsætning således, at virksomhedens afgiftstilsvare reguleres med den tidligere betalte afgift af det beløb, der er godtgjort kunden. For tab på uerholdelige fordringer foretages tilsvarende regulering.

§ 5.

For virksomheder, hvis afgiftsperiode udløber den 30. september 1977, skal angivelsen for perioden tillige omfatte dagene 1. og

2. oktober 1977, medens den følgende afgiftsperiode begynder den 3. oktober 1977.

§ 6.

Ministeren for skatter og afgifter fastsætter de i øvrigt fornødne overgangsbestemmelser og kan, hvor særlige forhold gør sig gældende, gøre undtagelse fra reglerne i § 3.

§ 7.

Stk. 1. I lov nr. 252 af 8. juni 1977 om mærkning og skiltning med pris m. v. affattes § 13, stk. 1, således:

„Loven træder i kraft den 1. januar 1978.“

Stk. 2. § 17, stk. 11, 2. punktum, i merværdiafgiftsloven ophæves samtidig med ikrafttræden af den i stk. 1 nævnte lov.

Bemærkninger til lovforslaget.

Almindelige bemærkninger.

Bestemmelserne om merværdiafgift findes i lovbestemtelse nr. 354 af 1. juli 1975 som ændret ved lov nr. 213 af 18. maj 1977. (Omlægning af byggegodtgørelse m. v.).

Merværdiafgiften, som trådte i kraft den 3. juli 1967, udgjorde oprindeligt 10 pct., men blev fra den 1. april 1968 forhøjet til 12½ pct. og fra den 29. juni 1970 til 15 pct. I tidsrummet 29. september 1975 til 29. februar 1976 var afgiften midlertidigt nedsat for de fleste varer og ydelser til 9¼ pct. (lov nr. 436 af 16. september 1975).

I lovforslaget foreslås afgiftssatsen forhøjet til 18 pct. fra den 3. oktober 1977.

Endvidere foreslås ministerens bemyndigelse i momslovens § 30 a til at nedsætte forbrugerpriserne på konsummælksprodukter udvidet til også at omfatte andre mejeriprodukter (smør og ost) samt margarine, æg og fabriksfremstillet rugbrød.

Endelig foreslås (i lovforslagets § 7), at ikrafttræden af lov om prismærkning m. v. udskydes fra den 1. september 1977 til den 1. januar 1978.

Merværdiafgiften er optaget på finansloven for 1977-78 med 21,1 mia. kr. Den foreslåede forhøjelse anslås for den resterende del af finansåret at ville indbringe et merprovenu på 1,3 mia. kr. under forudsætning af uændret forbrug og uændrede priser.

Under samme forudsætninger kan det anslås, at merprovenuet ved den foreslåede satsforhøjelse vil andrage 3,2 mia. kr. i finansåret 1978 (1. april-31. december).

Der er ikke ved disse beregninger taget hensyn til den ovennævnte ordning med nedsættelse af forbrugerpriserne på visse fødevarergrupper. Denne ordning anslås at ville koste 810 mio. kr. på årsbasis udover de 160 mio. kr., som den gældende ordning vedrørende mælkeprodukter koster.

Der er heller ikke ved beregningen af det anførte merprovenu for den resterende del af indeværende finansår taget hensyn til, at statens udgifter forøges, fordi statsinstitutionernes indkøb bliver fordyret med afgiftsforhøjelsen. Det skønnes, at denne udgiftsforøgelse for resten af indeværende finansår vil andrage 200 mio. kr. For det følgende finansår skønnes udgiftsforøgelsen at udgøre 300 mio. kr.

Administrationsomkostningerne skønnes at beløbe sig til 1,2 mio. kr. årlig. Heraf vedrører 1 mio. kr. Statskontrollen med mejeriprodukter og æg m. m. samt Mejerikontoret i Århus (væsentligst lønudgifter).

Engangsudgifterne ved gennemførelsen af loven skønnes at andrage 1,7 mio. kr. (omkostninger til annoncering, tryksager, porto m. v.).

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser.

Til § 1.

Ved forslaget forhøjes afgiften af omsætninger, der sker her i landet, og afgiften ved indførsel fra udlandet fra 15 pct. til 18 pct. (nr. 3, 5 og 6). De øvrige ændringer (nr. 1, 2 og 4) er en konsekvens af, at afgiftssatsen forhøjes til 18 pct.

F. t. l. vedr. merværdiafgiftsloven.

Ministeren har efter den gældende momslov bemyndigelse til — efter forhandling med landbrugsministeren — at nedsætte forbrugerpriserne på konsummælksprodukter.

Det foreslås (i nr. 7) at udvide bemyndigelsen til også at omfatte andre mejeriprodukter (smør og ost) samt margarine, æg og fabriksfremstillet rugbrød.

Den udvidede ordning skal — som det er tilfældet i dag — ikke alene omfatte danske varer, men også varer indført fra udlandet, således at der ikke diskrimineres mod udenlandske varer.

Det er tanken at friholde det private forbrug m. v. for den fulde momsbeskatning ved ordningens etablering. Ordningen vil ikke omfatte den erhvervs-mæssige anvendelse af de nævnte varer. Dette er heller ikke tilfældet efter den gældende ordning for konsummælksprodukter.

Ligesom den gældende ordning administreres med bistand af Statskontrollen med mejeriprodukter og æg m. m. samt De danske Mejeriers Fællesorganisation skal den udvidede ordning administreres med bistand af disse institutioner. Ordningen vedrørende fabriksfremstillet rugbrød skal dog alene administreres af toldvæsenet.

Til § 2.

Det foreslås, at loven træder i kraft mandag den 3. oktober 1977. Erhvervslivet, specielt detailhandelen, lægger vægt på, at satsændringen sker i forbindelse med en weekend af hensyn til ommærkning af varer, statusopgørelse m. v.

Vedrørende stk. 2 henvises til bemærkningerne til § 7.

Til § 3.

Paragraffen indeholder overgangsregler, der præciserer, på hvilke leverancer m. v. den foreslåede forhøjelse af lovens afgiftssats skal finde anvendelse.

De foreslåede bestemmelser svarer til de overgangsbestemmelser, som fandt anvendelse i forbindelse med de tidligere ændringer af merværdiafgifts-satsen.

Afgørende for, om den hidtidige eller den forhøjede afgiftssats skal finde anvendelse, er leveringstidspunktet, således som dette begreb forstås efter dansk rets almindelige regler. Dette gælder, uanset om leverancen er bestilt og eventuelt helt eller delvis betalt inden lovens ikrafttræden. Det er endvidere uden betydning for afgiftens beregning, hvornår faktureringen finder sted. At faktura først udstedes efter lovens ikrafttræden for leverancer, der har fundet sted før dette tidspunkt, medfører således ikke, at leverancen skal afgiftsberigtiges med den forhøjede sats, men det må af fakturaen fremgå, at leverancen er sket før lovens ikrafttræden.

For byggeri og andet arbejde på fast ejendom, der er under udførelse ved lovens ikrafttræden, beregnes den forhøjede afgift af værdien af det arbejde, som udføres i tidsrummet for afgiftsforhøjelsen. Byggevirksohederne må derfor for deres ved satsændringen igangværende arbejder foretage en opgørelse af værdien af det inden lovens ikrafttræden udførte arbejde, indbefattet de medgåede materialer. Af den del af arbejdet, der er udført før dette tidspunkt, beregnes afgiften efter den inden forhøjelsen gældende sats.

For løbende leverancer af f. eks. elektricitet og gas er det ikke praktisk muligt at lade leverancetidspunktet være afgørende for, om den hidtidige eller den forhøjede afgiftssats skal finde anvendelse. Ved lovforslagets § 3, stk. 2, åbnes der derfor mulighed for at beregne afgiften efter en forholdsmæssig fordeling af vederlaget for forbruget.

Lovforslagets § 3, stk. 3, præciserer, hvilken afgiftssats der finder anvendelse, for så vidt angår varer, der indføres fra udlandet.

Til § 4.

For varer, der er leveret før lovens ikrafttræden, men som modtages retur fra kunden efter dette tidspunkt, må der ved reguleringen i den afgiftspligtige omsætning tages hensyn til, at afgiften ved leverancen blev beregnet med en anden (lavere) sats. Det samme gælder ved reguleringen i den afgiftspligtige omsætning for tab på uerholdelige fordringer vedrørende leverancer, der har fundet sted før lovens ikrafttræden.

Til § 5.

Bestemmelsen går ud på at forlænge afgiftsperioden, der udløber den 30. september 1977, således at perioden tillige omfatter dagene 1. og 2. oktober 1977. Den følgende afgiftsperiode begynder den 3. oktober 1977. Herved undgås, at de registrerede virksomheder i angivelsen for oktober kvartal 1977 skal anvende forskellige satser ved opgørelsen af afgiftstilsvaret.

Til § 6.

Efter denne paragraf kan ministeren for skatter og afgifter dels fastsætte andre fornødne regler til lovens gennemførelse, dels gøre undtagelser fra de i lovforslagets § 3 indeholdte overgangsregler, hvor særlige forhold gør sig gældende.

Denne mulighed for at gøre undtagelser fra de almindelige overgangsregler kommer f. eks. på tale for forudbetalte tidsskriftsabonnementer og serviceabonnementer, der er løbende på tidspunktet for lovens ikrafttræden. Det vil ligesom ved de tidligere ændringer af afgiftssatsen være hensigtsmæssigt at

se bort fra forhøjelsen for den resterende del af den periode, for hvilken betaling i overensstemmelse med virksomhedens almindelige praksis allerede er opkrævet, når opkrævningen er sket for et nærmere begrænset tidsrum.

Endvidere vil det være praktisk at se bort fra forhøjelsen for så vidt angår allerede udleverede og betalte billetter, f. eks. til færgetransporter og teatre, selv om billetterne kan benyttes efter forhøjelsen af afgiftssatsen.

Endelig vil det være rimeligt at se bort fra forhøjelsen af afgiftssatsen for udlejning af hotelværelser til samt servering for valutaudlændinge, når der er forudbetalt for en nærmere begrænset tid efter lovens ikrafttræden.

Til § 7.

Lov om mærkning og skiltning med pris m. v. træder i kraft den 1. september 1977. Det må imidlertid anses for uheldigt, at lovens bestemmelser om klar og tydelig prismærkning, som i medfør af lovens § 1 inkluderer moms og andre afgifter, skal træde i

kraft kort forinden en momsforhøjelse. En sådan forhøjelse vil nødvendigvis gøre en ommærkning af varer og denne ommærkning vil tage nogen tid, således at man i en overgangsperiode må acceptere, at prismærkningen ikke fremtræder med den ønskede klarhed og nøjagtighed. Lovens ikrafttræden foreslås derfor i stk. 1 udskudt til 1. januar 1978, hvor de ekstraordinære tilstande som følge af momsforhøjelsen må anses for at være overstået.

Når loven om prismærkning m. v. træder i kraft den 1. januar 1978, må bestemmelsen i merværdiafgiftslovens § 17, stk. 11, 2. punktum, anses for overflødig og foreslås derfor i stk. 2 ophævet fra samme tidspunkt. Der kan henvises til, at det i bemærkningerne til lovforslaget om prismærkning m. v. udtales: „Pligten til mærkning og skiltning er således med hensyn til området sammenfaldende med bestemmelsen i § 17, stk. 11, i bekendtgørelse af lov om almindelig omsætningsafgift (merværdiafgift) af 1. juli 1975, som foreskriver pligt til i prisskilte, annoncer og prislister o. lign., der henvender sig til private forbrugere, at angive priser indbefattet afgift“.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov.

Gældende lov.

1.

§ 10. Ved afsætning af brugte personmotorkøretøjer og af vare- og lastmotorkøretøjer med tilladt totalvægt ikke over 4 tons kan en forhandler — når der ikke ved overdragelsen til forhandleren er faktureret afgift efter denne lov — afgiftsberigtige køretøjet på grundlag af en afgiftspligtig værdi, der udgør 20/23 af forskellen mellem indkøbsprisen og salgsprisen indbefattet afgiften. Overstiger salgsprisen ikke indkøbsprisen, beregnes ingen afgift.

— — —

2.

§ 13. — — —

Stk. 3. Finder betaling helt eller delvis sted inden leverancens afslutning eller inden fakturaens udstedelse, skal 20/23 af det modtagne beløb medregnes i den afgiftspligtige omsætning for den afgiftsperiode, i hvilken betalingen har fundet sted.

— — —

Stk. 5. Ved opgørelse af den afgiftspligtige omsætning kan fradrages 20/23 af beløb, der er godtgjort kunder for varer, som virksomheden har modtaget retur.

Stk. 6. Ved opgørelse af den afgiftepligtige omsætning kan fradrages 20/23 af konstaterede tab på uerholdelige fordringer vedrørende leverede varer og afgiftspligtige ydelser. Såfremt fordringerne senere betales helt eller delvis, skal 20/23 af de modtagne beløb medregnes i den afgiftspligtige omsætning.

— — —

3.

§ 14. Afgiften udgør 15 pct. af den afgiftspligtige omsætning.

Lovforslaget.

1.

I § 10, stk. 1, ændres „20/23“ til: „84,75 pct.“.

2.

I § 13, stk. 3, stk. 5 og stk. 6, 1. og 2. punktum, ændres „20/23“ til: „84,75 pct.“.

3.

I § 14 ændres „15 pct.“ til: „18 pct.“.

Gældende lov.

4.

§ 17. For enhver leverance af varer eller afgiftspligtige ydelser fra en registreret virksomhed skal der udstedes faktura til modtageren. Såfremt en del af en samlet leverance kræves betalt, inden leverancen er afsluttet, skal der udstedes særskilt faktura for denne del. Fakturaen skal være forsynet med udstedelsesdato og indeholde oplysning om leverandørens navn og adresse, modtagerens navn og adresse samt leverancens art, omfang og pris. Endvidere skal afgiftsbeløbets størrelse være angivet i fakturaen, eller det skal af denne fremgå, at afgiften udgør 3/23 af det samlede beløb for den afgiftspligtige leverance. Leverandøren skal angive afgiftsbeløbets størrelse i fakturaen, såfremt modtageren er en registreret virksomhed, der anmoder herom. Leverandøren skal tillige efter anmodning fra en sådan modtager angive prisen uden afgift for de enkelte poster i fakturaen.

— — —

5.

§ 29. — — —

Stk. 2. Afgiften udgør 15 pct. af en i overensstemmelse med reglerne om toldværdien for værditoldpligtige varer fastsat værdi tillagt tolden og eventuelle andre afgifter, der skal betales i forbindelse med indførslen, bortset fra afgiften efter denne lov.

— — —

Stk. 8. Varer, for hvilke betingelserne for genindførsel mod betaling af nedsat told efter toldlovens kap. 5 er opfyldt, kan afgiftsberigtiges med 15 pct. af omkostningerne, heri indbefattet fordendelsesomkostningerne, ved den uden for toldområdet foretagne reparation, bearbejdning m. v. tillagt tolden samt eventuelle afgifter som anført i stk. 2.

— — —

6.

§ 29 a. Ministeren for skatter og afgifter kan fastsætte regler, hvorefter den, der i udlandet indkøber ydelser af den i § 2, stk. 2,

Lovforslaget.

4.

I § 17, stk. 1, 4. punktum, ændres „3/23“ til: „15,25 pct.“.

5.

I § 29, stk. 2 og stk. 8, ændres „15 pct.“ til: „18 pct.“.

6.

I § 29 a ændres „15 pct.“ til: „18 pct.“.

Gældende lov.

omhandlede art til brug her i landet, skal svare afgift med 15 pct. af vederlaget for de pågældende ydelser.

7.

XII A. Prisnedsættelse for mælk og mejeriprodukter.

§ 30 a. Ministeren for skatter og afgifter bemyndiges til efter forhandling med landbrugsministeren at fastsætte regler om nedsættelse af forbrugerpriserne på konsummælksprodukter — bortset fra piskefløde og creme fraiche — og modermælksrestatninger, der sælges på hjemmemarkedet, således at disse varer helt eller delvis kan friholdes for afgiften efter denne lov.

Stk. 2. Statskontrollen med mejeriprodukter og æg m. m. er berettiget til at foretage eftersyn i lokaler, der benyttes af virksomheder, der får udbetalt beløb efter stk. 1, samt til at efterse disse virksomheders varebeholdninger, forretningsbøger og øvrige regnskabsmateriale.

Lovforslaget.

7.

„XII A. Prisnedsættelse for mejeriprodukter m. v.

§ 30 a. Ministeren for skatter og afgifter bemyndiges til efter forhandling med landbrugsministeren at fastsætte regler om nedsættelse af forbrugerpriserne på mælk og mejeriprodukter, margarine, æg og fabriksfremstillet rugbrød, der sælges på hjemmemarkedet, således at disse varer helt eller delvis kan friholdes for afgiften efter denne lov.

Stk. 2. Statskontrollen med mejeriprodukter og æg m. m. er berettiget til at foretage eftersyn i lokaler, der benyttes af virksomheder, der bliver omfattet af reglerne i stk. 1, samt til at efterse disse virksomheders varebeholdninger, forretningsbøger og øvrige regnskabsmateriale“.